REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH

Katowice, 03 lipca 2025

WOOŚ.410.188.2025.PB.2

Prezydent Bytomia
ul. Parkowa 2
41-902 Bytom

Odpowiadając na wnioski z 22 maja 2025 r. oraz 24 czerwca 2025 r., znak: AF.062.1.4.2025 w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla aktualizacji dokumentu „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+" (dalej GPR), po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji, na podstawie art. 48 ust. 1, ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)

uzgadniam

odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu w/w dokumentu.

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze programowym, identyfikującym potrzeby w zakresie rewitalizacji. Z założenia wyznacza cele i kierunki planowanych działań rewitalizacyjnych, których zadaniem jest zwiększanie szans rozwojowych miasta i poprawa jakości życia jego mieszkańców, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z przedłożonym wnioskiem - „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+" stanowi dokument operacyjny gminy wyznaczający kierunki działań w procesie rewitalizacji oraz warunki organizacyjno-finansowe tych działań. Dokument ten realizuje cele i jest spójny z obowiązującymi w mieście strategiami, programami i planami - przyczyniając się do osiągania efektu synergii w zakresie realizacji celów rozwojowych miasta.

Na wstępie należy zauważyć, iż to podmiot (organ) opracowujący projekt dokumentu każdorazowo analizuje i ustala czy dany dokument wymaga obligatoryjnie (art. 46 ww. ustawy) lub fakultatywnie (w uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska – art. 47 ww. ustawy) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ewentualnie czy danego dokumentu z uwagi na jego zawartość dotyczą w ogóle przepisy z zakresu strategicznej oceny.
Jednocześnie, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - organ opracowujący projekt dokumentu będącego jednym z dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy lub projekt zmiany

takiego dokumentu, może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, po uzgodnieniu z właściwymi organami wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy.
Warunkiem odstąpienia od ww. oceny jest stwierdzenie, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Ponadto muszą zostać spełnione przesłanki odstąpienia wskazane w art. 48 ust. 3 lub 4 ww. ustawy (w zależności czy mamy do czynienia z nowym dokumentem czy ze zmianą aktualnie obowiązującego dokumentu).

Z przedłożonego wniosku (w szczególności z pisma uzupełniającego/wyjaśniającego z 24 czerwca 2025 r) wynika, iż organ opracowujący dokument zakwalifikował go do grupy dokumentów, które obligatoryjnie wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (na co wskazuje m.in. podstawa prawna, treść żądania zawarta w przedłożonym wniosku) – jednak jego realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko (co uzasadnia wystąpienie z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 48 ww. ustawy).
W przedmiotowym piśmie Wnioskodawca wyjaśnił, iż w jego ocenie „Program ten w nieznacznym zakresie może wyznaczać ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko", a projekty „ujęte w aktualizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+" dzielą się na projekty inwestycyjne i nie inwestycyjne".

Przy rozważeniu możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tutejszy Organ wziął pod uwagę wskazane poniżej uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a mianowicie: charakter działań przewidzianych w projektowanym dokumencie, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.
Analizowany program rewitalizacji dotyczy fragmentu miasta (obszaru rewitalizacji) i jest uszczegółowieniem zapisów w zakresie planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych. Obszar rewitalizacji w Bytomiu zajmuje 828 ha, co stanowi 11,93% powierzchni miasta. Przedkładany dokument stanowi kontynuację dotychczas prowadzonego procesu rewitalizacji Bytomia. Analizowany dokument bazuje na pewnym stopniu ogólności (który wynika z jego specyfiki). Dokument uwzględnia kierunki działań o charakterze społecznym jak i inwestycyjnym/infrastrukturalnym.
Przedsięwzięcia inwestycyjne, zarówno te zrealizowane od początku wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+", jak i przedsięwzięcia wprowadzone w ramach aktualizacji programu, której dotyczy niniejszy wniosek, mają na celu poprawę infrastruktury na obszarze rewitalizacji Miasta Bytomia poprzez:
- remont, przebudowę, rozbudowę, adaptację, wyposażenie zdegradowanych budynków, obiektów, zagospodarowanie terenów i przestrzeni publicznych – w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych w połączeniu z dostosowaniem przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- rewitalizację i zagospodarowanie terenów poprzemysłowych na potrzeby montażu infrastruktury odnawialnych źródeł energii,
- remonty i modernizacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych,

- poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
- rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych,
- poprawę jakości i funkcjonalności przestrzeni wspólnych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego poprzez poprawę stanu technicznego budynków zabytkowych.

Konieczność realizacji projektów inwestycyjnych w okresie wdrażania programu od 2017 r podyktowana była realizacją projektów nie inwestycyjnych skierowanych do szerokiego grona interesariuszy z obszaru rewitalizacji: do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, osób z niepełnosprawnościami, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem, osób starszych, dzieci i młodzieży. Projekty te skoncentrowane są na:
- aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców,
- integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- rozwoju usług mieszkalnictwa wspomaganego oraz usług dziennej opieki środowiskowej,
- poprawie jakości edukacji uczniów,
- zwiększeniu kwalifikacji zawodowych pracowników przedsiębiorstw,
- rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia.

W wyniku aktualizacji programu przewiduje się kontynuację działań z zakresu termomodernizacji, zagospodarowania terenów zielonych oraz modernizacji obiektów użyteczności publicznej. Ponadto planowana jest realizacja przedsięwzięć proekologicznych obejmujących kompleksowe zagospodarowanie terenów poprzemysłowych:
- dawnej KWK Rozbark - poprzez budowę zielonego kwartału, wykorzystującego do produkcji energii elektrycznej infrastrukturę odnawialnych źródeł energii wraz z jej magazynowaniem, budowę infrastruktury technicznej stacji odzysku i stacji uzdatniania wody deszczowej, adaptację budynków na potrzeby usług społecznych, kulturalnych, gospodarczych, rekreacyjnych oraz obsługi instalacji elektrycznych, wiatrowych, gazowych oraz wodnych, a także zagospodarowanie terenów zielonych;
- dawnych warsztatów naprawczych kolei wąskotorowej - poprzez stworzenie przestrzeni wielofunkcyjnych o charakterze społecznym i rekreacyjnym, budowę mieszkań wspomaganych, treningowych i interwencyjnych, zagospodarowanie terenów zewnętrznych poprzemysłowych oraz wyeksponowanie elementów dziedzictwa historycznego z zastosowaniem rozwiązań ekologicznych, proklimatycznych oraz odnawialnych źródeł energii;
- przepompowni ścieków Śródmieście poprzez inwestycję w rozwój proekologicznej infrastruktury wytwarzania, magazynowania i przesyłu energii elektrycznej, budowę farmy fotowoltaicznej wraz z magazynem energii oraz pompą ciepła.

Z przedmiotowej dokumentacji wynika, iż planowane kierunki działań generalnie mają charakter pozytywny - realizacja zapisów ww. dokumentu nie powinna spowodować wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Poszczególne kierunki działań mogą wprawdzie w pewnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania. W części przypadków mogą wystąpić niekorzystne oddziaływania związane głównie z etapem realizacji danej inwestycji (zwłaszcza o charakterze budowlanym/infrastrukturalnym/modernizacyjnym), jednak powinny to być oddziaływania stosunkowo krótkotrwałe o zasięgu lokalnym.

Biorąc pod uwagę rodzaj proponowanych w dokumencie działań oraz ich skalę przewiduje się, iż ich realizacja nie powinna pociągnąć za sobą oddziaływań skumulowanych

o charakterze znaczącym, oddziaływań transgranicznych ani ryzyka dla zdrowia ludzi, czy zagrożenia dla środowiska.
Analizowany dokument bazuje na znacznym stopniu ogólności. Jednak przekazane informacje, na obecnym etapie - nie dają podstaw do przewidywania znaczącego oddziaływania realizacji założeń dokumentu na zlokalizowane na terenie gminy oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie – formy ochrony przyrody, w szczególności obszary Natura 2000. Rodzaj opracowywanego dokumentu, wskazuje, iż jego realizacja powinna raczej sprzyjać ochronie terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych. Niemniej jednak informacyjnie przyjdzie zauważyć, iż z materiałów będących w posiadaniu tutejszego Organu wynika, iż w Urzędzie Miejskim w Bytomiu obecnie trwają prace nad przygotowaniem projektu nowej uchwały w sprawie Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Żabie Doły w Bytomiu"). Zatem aspekt ten może być istotny, w kontekście ewentualnego rozważenia jak najbardziej optymalnego zasięgu poszczególnych podobszarów rewitalizacji, co jest ważne dla umożliwienia osiągnięcia celów rewitalizacji, ale przy pełnym poszanowaniu środowiska przyrodniczego. Planując i prowadząc wszelkie działania należy mieć na względzie cel ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego pod nazwą "Żabie Doły" jakim jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych położonego pomiędzy dużymi aglomeracjami miejskimi kompleksu nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania wielu gatunków ptaków wodnobłotnych.

Reasumując, po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w przedłożonej dokumentacji należy stwierdzić, że przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz ochrony przyrody– wdrożenie ustaleń tego dokumentu nie będzie się wiązało z wystąpieniem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.
Ponadto, przedmiotowy dokument dotyczy obszarów w granicach jednej gminy (co czyni zadość wymaganiom odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wskazanym w art. 48. ust. 3 ustawy przywołanej na wstępie).
Biorąc powyższe pod uwagę, w świetle zapisów art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - uwzględniając uwarunkowania określone w art. 49 ww. ustawy - odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu aktualizacji dokumentu pn. „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+"- jest możliwe.

z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Anna Sopel
Naczelnik Wydziału
/podpisano elektronicznie/